

Arkkitehtiopiskelijat ideoivat 15. kerran lähiötalon korjaamista Meri-Rastilan kerrostalon korjauksen ideakilpailu 2022

Satu Huuhka, tenure track -professori
(korjausrakentaminen),
Tampereen yliopiston arkkitehtuurin yksikkö,
palkintolautakunnan puheenjohtaja
Lähteinä: Kilpailuaineisto ja -tuomariston
perustelut

Julkisivuyhdistyksen vuotuisen kerrostalon korjauksen ideakilpailun 2022 voitti ehdotus KATOILLA, tekijöinä Sofia Euro, Sami Maaizate ja Mikko-Ville Sirola Tampereen yliopiston arkkitehtuurin yksiköstä.

Julkisivuyhdistyksen viidestoista Kerrostalon korjauksen ideakilpailu käytiin syksyllä 2022. Tampereen yliopiston arkkitehtuurin yksikön opiskelijoiden tehtävä oli tuottaa arkkitehtonisesti korkeatasoinen korjaussuunnitelma Helsingin Meri-Rastilassa sijaitsevan Asunto Oy Rastilankallion asuinkerrostalojen korjaamiseksi ja uudistamiseksi. Palkintojen saajat julkistettiin "Julkisivut tänään ja huomenna"-seminaarissa huhtikuussa 2023.

1990-luvun arkkitehtuurin haasteet lähiöalojen korjaamiseen, uudistamiseen ja kehittämiseen

Kilpailu järjestettiin syksyllä 29.8.–19.12.2022 ja kilpailuun saatiin 14 ehdotusta.

Vuoden 2022 kilpailukohteena oli Helsingin Meri-Rastilan tie 21:ssä sijaitseva Asunto Oy Rastilankallio. Kilpailutontilla sijaitsee kuusi kerrostaloa, jotka on rakennettu vuonna 1991. Parvekkeet on rakentamisen jälkeen kunnostettu ja niihin on lisätty parvekelasitukset. Rakennukset sijaitsevat suureholla tontilla kohtuullisen väljästi, mutta tontin kallioisuus asetti piha-alueen käytölle omat haasteensa – joskin sen katsottiin tarjoavan mahdollisuuksia tavanomaisesta poikkeaviin ratkaisuihin.

Kilpailutehtävän alustana toimi Talo A, mutta kiinteistön talojen samankaltaisuuden vuoksi ratkaisuja ajateltiin kyettävän "monitamaan" muihinkin taloihin.

Kaupunkikuvaa ja alueen viihtyisyyttä kohentavan ratkaisun lisäksi opiskelijoiden piti

mieltä rakennusten toiminnalliset parannukset, rakenteiden energiateknisiä ja muuta toimivuutta kehittäviä ratkaisuja. Lisäksi rakennuksia piti laajentaa korottamalla korkeintaan kahden lisäkerroksen verran, ja ehdotuksen piti sisältää hissit.

Arvostelussaan palkintolautakunta kiinnitti huomiota ehdotusten arkkitehtoniseen laatuun sekä rakennusten ja pihapiirin luomaan kokonaisuuteen. Myös ratkaisujen funktionaalista toimivuutta sekä rakenne- ja energiateknisiä ratkaisuja arvioitiin.

Palkintolautakunta piti ehdotusten yleistasoa hyvänä. Tosin lisäkerrosten ja julkisivujen osalta materiaalikirjo oli sangen niukka,

1 Palkittavat julkistettiin "Julkisivut tänään ja huomenna"-seminaarissa huhtikuussa 2023 Helsingissä. Kuvassa voittajatöiden edustajat.

2

2 Kerrostalon korjauksen ideakilpailun 2022 voitti ehdotus KATOILLA, tekijöinä Sofia Euro, Sami Maaizate ja Mikko-Ville Sirola Tampereen yliopiston arkkitehtuurin yksiköstä.

Ehdotuksen ulkoarkkitehtuuri on näyttävää ja yksityiskohtaisen huoliteltua. Tontin eri rakennukset on esitetty rapattavaksi eri värein, mikä tuo kokonaisuuteen vaihtelua. Ehdotus muuttaa olemassa olevien rakennusten arkkitehtuuria voimakkaasti muusta ympäristöstä poikkeavaksi, mutta syntyvä arkkitehtuuri on itsessään yhtenäistä ja onnistunutta. Myös esitystapa on kauttaaltaan korkealaatuinen, kiitti tuomaristo perusteluissaan.

3 Kilpailussa haettiin ideoita Helsingin Meri-Rastilassa sijaitsevan Asunto Oy Rastilankallion asuin-kerrostalojen korjaamiseksi ja uudistamiseksi.

ja eri julkisivumateriaalien mahdollisuuksia olisi voinut tutkia laajemminkin. Esimerkiksi lisäkerrokset oli toteutettu pääosin puurakenteisina ja usein myös pelkästään puulla verhoiltuina.

Ehdotuksista muodostui myös vaikutelma, että 1990-luvun arkkitehtuuriin oli ollut ehkä hankala suhtautua, sillä sitä korvaamaan oli useimmiten haettu tyyllisiä elementtejä joko vanhemmasta tai uudemmasta aikakaudesta.

”1990-luvun rakennusten lämmöneristys on jo lähtökohtaisesti paljon parempi kuin esimerkiksi 1970-luvun rakennuksilla, jolloin lisälämmöneristämällä ei välttämättä saa niin suurta hyötyä. Jotkin ehdotukset olivat osanneet ottaa tämän huomioon ja tehneet vain pieniä kunnostuksia julkisivuille, jotka kuitenkin mahdollistivat lisäkerrosten rakenteilla ja ratkaisuilla julkisivujen lisälämmöneristämisen myöhemmin”, Julkisivuyhdistyksen hallituksen puheenjohtaja *Stina Hyyrynen* mainitsee kilpailutehtävässä mainittuun energiatehokkuuden parantamiseen liittyvänä näkökulmana.

Toteuttamiskelpoisia ideoita lähiötalojen korjaamiseen ja toiminnalliseen kehittämiseen

Kerrostalon korjauksen suunnittelukilpailu on Julkisivuyhdistys-JSY ry:n rahoittama perinteinen korjausrakentamisen ideakilpailu, joka toteutettiin tällä kertaa Tampereen yliopiston arkkitehtuurin yksikön kanssa. Kilpailu on järjestetty vuodesta 2002 alkaen ja nyt 15:n kerran.

Kilpailulla pyritään löytämään korkeatasoisia, ennakkoluulottomia ja toteuttamiskelpoisia ratkaisuja 1960–1990-luvuilla valmistuneiden lähiökerrostalojen toiminnallisuuden kehittämiseen, julkisivujen energiakorjauksiin sekä hissien ja lisäkerrosten rakentamiseen.

Erityisesti 1970-luku on tunnettu toisteisesta elementtirakenteisesta rakennuskannastaan. 1980-luvulta alkaen kerrostalotuotanto on monimuotoistunut arkkitehtonisesti, mutta pääpiirteiset rakennusratkaisut ovat pysyneet paljolti ennallaan.

Rakennuskannan ikääntyessä korjaustarve laajenee tai siirtyy vääjäämättä myös myöhemmän tuotantoon. Lisäksi rakennusten energiatehokkuudessa on usein nykymittapuulla parantamisen varaan, ulkoasu päivityksen tarpeessa ja toiminnallisuus puutteellista muun muassa esteettömyyden suhteen.

Tarpeen tuntee eri julkisivumateriaalit

”Eri aikakausien rakennusten erilaisuus ja moninaisuus voidaan nähdä rikkaudeksi ja ympäristön perusarvoksi. Rakennukset viestivät suunnittelun tasosta, rakennustyön laadusta sekä saamastaan ylläpidosta. Rakennukset kertovat myös eri aikakausien resursseista, saatavissa olevista materiaaleista, rakennustekniikasta, tyyli-ihanteista, arvotuksista, toteutustavoista ja rakentamisen volyyymistä”, arkkitehti *SAFA Maritta Koivisto* totesi Rakennustuoteteollisuuden edustajana kilpailun tuomaristossa.

”Tarkasteltaessa tarkemmin julkisivuja on hyvä huomioida, että julkisivu on sekä visu-

aalinen että tekninen kokonaisuus, johon vaikuttavat valittu rakennusratkaisu, materiaalit, värit, pintakäsittelytavat ja detaljit sekä muut julkisivuun liittyvät rakenneosat. Näillä on merkitystä, kun valitaan kestävä, pitkäikäinen ja huollettavissa oleva julkisivu”, muistutti *Koivisto*.

”On tarpeen tuntee eri julkisivumateriaalien mahdollisuudet, kestävyys ja huollettavuus. Esimerkiksi tuulettuvissa julkisivuissa pintamateriaalien ja muiden rakenneosien kirjo on laaja. Julkisivuyhdistyksen laatimaan by64 Tuulettuvat julkisivut -julkaisuun on kerätty tuulettavia julkisivurakenteita koskevat hyvän rakentamistavan mukaiset suunnittelu- ja toteutusohjeet rakennushankkeen eri vaiheisiin sekä uudis- että korjausrakentamista silmällä pitäen. Myös by75 Muurattujen ja rapattujen julkisivujen kuntotutkimus-julkaisu antaa ohjeita ylläpitoon ja korjaamiseen”, kertasi *Koivisto*.

”Perinteinen vuosittainen kilpailu edustaa Julkisivuyhdistyksen kannalta merkityksellistä ja käytännönläheistä yhteistyötä niin arkkitehtipiskelijöiden kuin yliopistojen sekä asuinkiinteistörakennuttajien ja -omistajien kanssa”, *Koivisto* mainitsi Julkisivuyhdistyksen pitkäaikaisena hallituksen jäsenenä.

4

Kerrostalon korjauksen ideakilpailu 2022

- **1. palkinto (2 000 €)**, nimimerkille **"KATOILLA"**, tekijöinä Sofia Euro, Sami Maaizate, Mikko-Ville Sirola.
- **2. palkinto (1 500 €)**, nimimerkille **"KALLIONIITTY"**, tekijöinä Elina Kettunen, Saara Pernu, Jemina Tabor, Jenni Halme.

Lisäksi palkintolautakunta päätti jakaa kolme **kunniamainintaa (ä 500 €)** nimimerkeille:

- **"BOKSIT"**, tekijöinä Milla Bergqvist, Joakim Pihlajaniemi, Laura Lehtinen.
- **"KALLEUS"**, tekijöinä Meeri Koivistoinen, Katja Huitti, Vilma Saukkonen, Olivia Myntti.
- **"VANAMO"**, tekijöinä Elma Mettälä, Katja Pekkinen, Perttu Raudasoja, Altti Saarisalo, Sanni Teräväinen.

Kilpailun järjestäjät ja palkintolautakunta

Kilpailun järjestivät yhteistyössä Julkisivuyhdistys ry ja Tampereen yliopiston arkkitehtuurin yksikkö sekä Asunto Oy Rastilankallio, joka osoitti kilpailulle kiinteistökokonaisuuden.

Palkintolautakuntaan kuuluivat:

- Satu Huuhka, tenure track -professori (korjausrakentaminen), TkT, arkkitehti SAFA, Tampereen yliopisto, Arkkitehtuurin yksikkö, palkintolautakunnan puheenjohtaja
- Teemu Hirvilampi, yliopisto-opettaja (rakennusoppi), arkkitehti SAFA, Tampereen yliopisto, Arkkitehtuurin yksikkö
- Malin Moisio, väitöskirjatutkija (korjausrakentaminen), arkkitehti SAFA, Tampereen yliopisto, Arkkitehtuurin yksikkö
- Maritta Koivisto, arkkitehti SAFA, Rakennustuoteteollisuus RTT ry, Julkisivuyhdistys ry:n hallituksen jäsen
- Stina Hyyrynen, projektipäällikkö, DI, A-Insinöörit, Julkisivuyhdistys ry:n hallituksen puheenjohtaja
- Sini Isola, KuM, TaM, Asunto Oy Rastilankallion edustaja ja hallituksen puheenjohtaja
- Tarja Petroff, Asunto Oy Rastilankallion edustaja ja hallituksen jäsen

Lisätietoja kilpailusta ja kohdekohtaiset arvioinnit: <https://julkisivuyhdistys.fi/uutishuone/ajankohtaista/kerrostalon-korjauksen-ideakilpailu-2022-ratkennut/>

4 Kuvassa kerrostalon korjauksen ideakilpailun 2022 voittanut ehdotus KATOILLA.

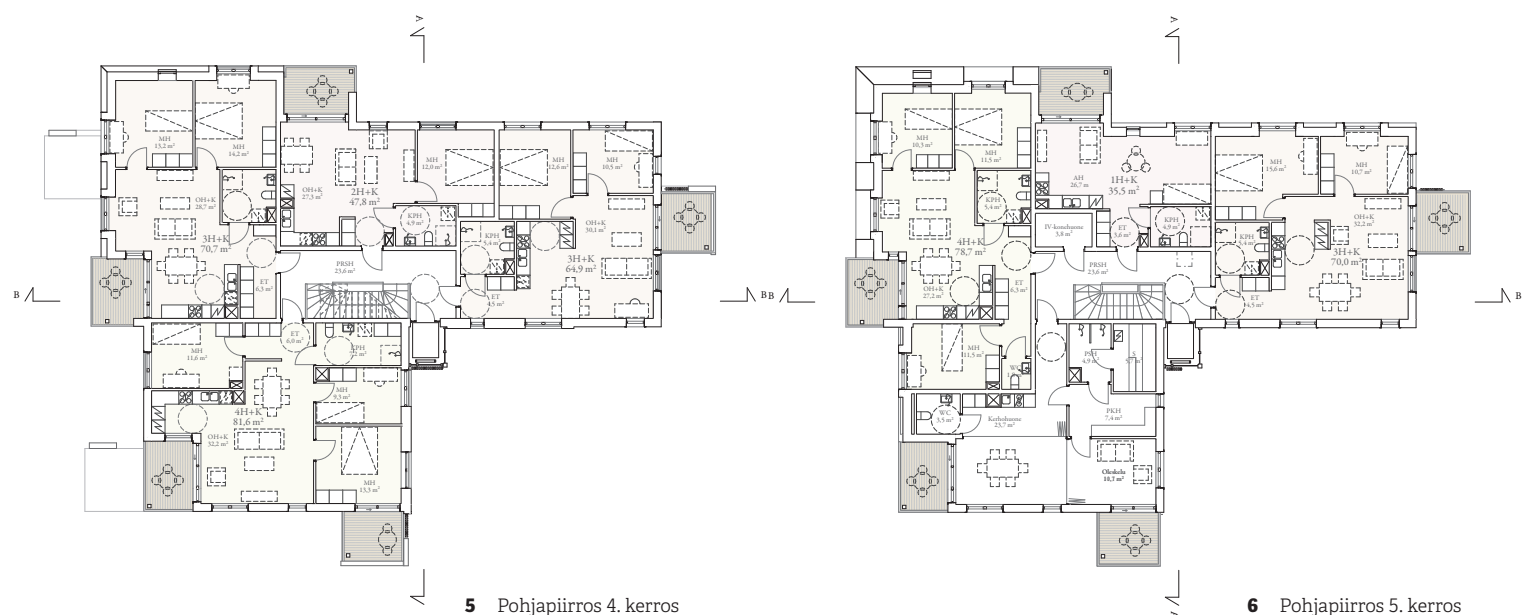

Näkymä kallioilta tontin pohjoisosassa

1. palkinto "KATOILLA"

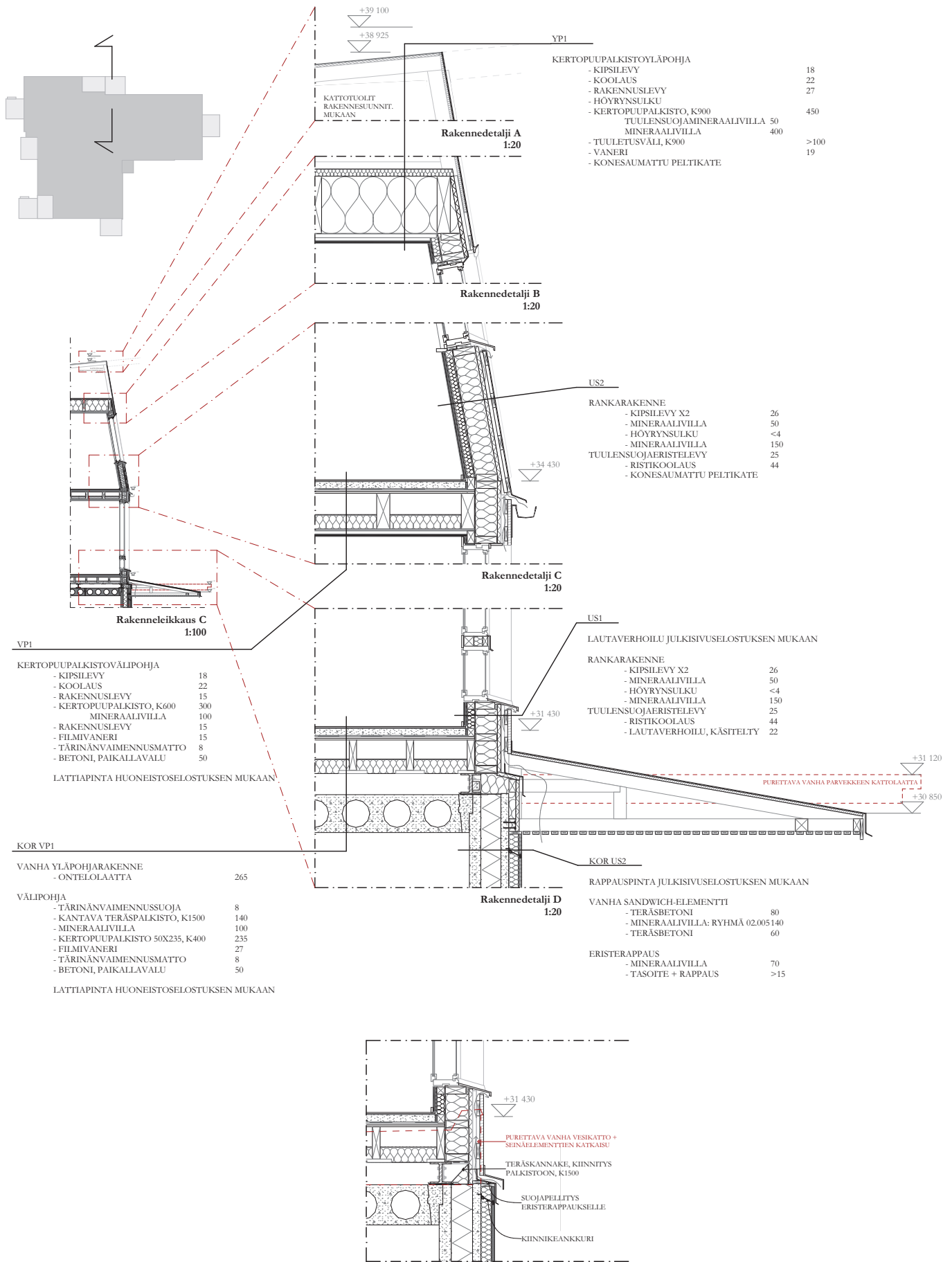
Ehdotuksen KATOILLA ulkoarkkitehtuuri on näyttävää ja yksityiskohtaisen huoliteltua. Tontin eri rakennukset on esitetty rapattavaksi eri värein, mikä tuo kokonaisuuteen vaihtelua säilyttäen kuitenkin muiden materiaalien ja harmonisen väripaletin kautta yhtenäisen olemuksen.

Ehdotus muuttaa olemassa olevien rakennusten arkkitehtuuria voimakkaasti muusta ympäristöstä poikkeavaksi, mutta syntyvä arkkitehtuuri on itsessään yhtenäistä ja onnistunutta. Myös esitystapa on kauttaaltaan korkealaatuinen.

5 Pohjapiirros 4. kerros

6 Pohjapiirros 5. kerros

7 Rakenneleikkaus

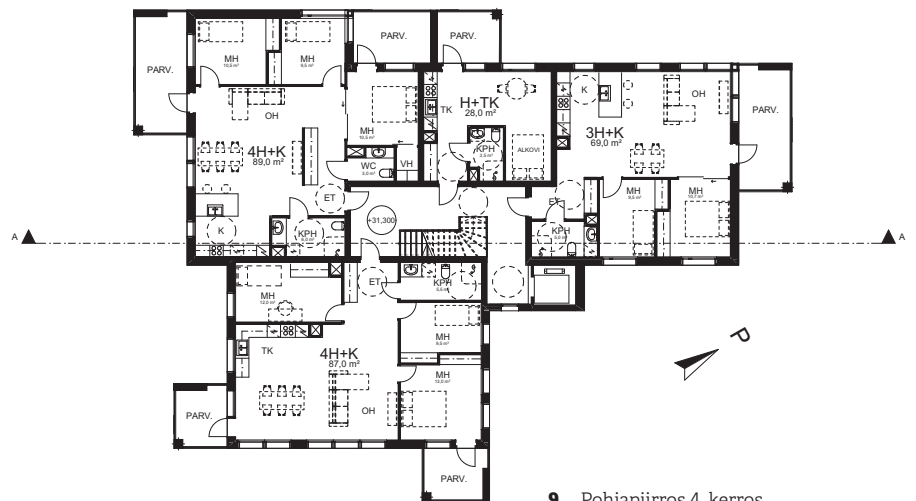
8 Rankarakenne- ja sandwichelementtiseinän liityntäperiaate.

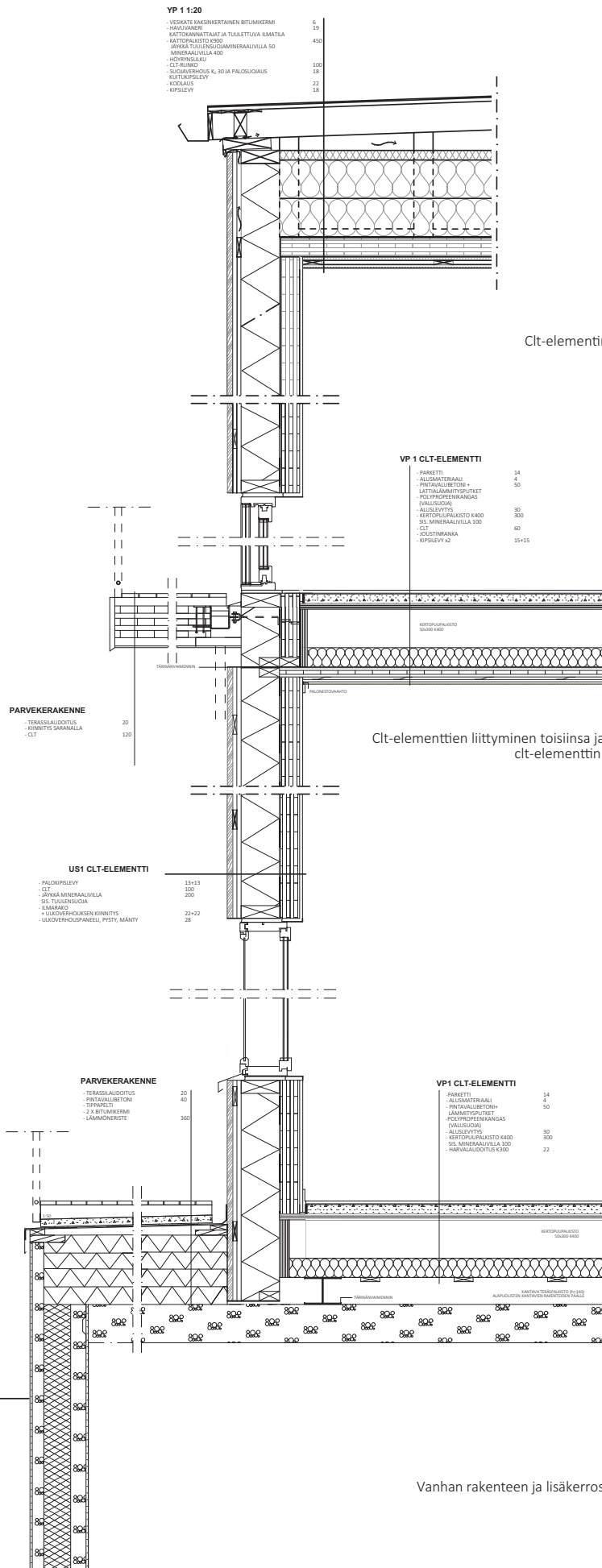

2. palkinto "KALLIONIITTY"

Ehdotus KALLIONIITTY on ilmeeltään rauhallinen ja selkeän siistilinjainen. Lisäkerrokset jatkavat suoraviivaisesti alkuperäisten linjoja. Sekä massoittelu että materiaalienkäyttö ovat hallitun vähäeleistä ja realistista – pienellä paletilla on saatu onnistuneesti tuotettua omaleimaista ilmettä. Alkuperäinen ja uusi muodostavat selkeän harmonisen kokonaisuuden, jossa ne ovat erottavissa toisistaan, mutta rajanveto ei ole silmään pistävä.

Kunniamaininta "BOKSIT"

Ehdotus BOKSIT on ammattitaitoisen varmaotteisesti ja realistisesti laadittu. Se täyttää kilpailuohjelman tavoitteet työekonomisella tavalla. Pelkistetyin rauhallinen ulkoasu on minimalistisuudessaan toimiva, mutta sisältää kuitenkin boksiteeman myötä myös erottuvaa ilmettä. Alkuperäistä arkkitehtonista henkeä säilyy ensisijaisesti värityksessä, aukotuksessa, parvekkeiden sijoittelussa ja arkkitehtuurin yleisessä modernissa otteessa.

Kunniamaininta "KALLEUS"

Ehdotus KALLEUS uudistaa rakennusten ulkoasua kokonaisvaltaisesti. Arkkitehtoninen kokonaisuus on hallitun huolellinen. Olemassa olevia julkisivuja on muokattu varsin raskaalla kädellä. Syntyvä olemus on kuitenkin veistoksellisen tyylikäs ja erottuvan omaleimainen.

Kunniamaininta "VANAMO"

Ehdotus VANAMO säilyttää onnistuneesti rakennusten alkuperäiset julkisivut, joihin lisäkerrokset sopeutuvat värityksellään, pystysuuntaisilla linjoillaan ja osin aukotuksellaan. Muodostuva kokonaisuus on eheä ja harmoninen. Pientalomaisuus voidaan nähdä viitteenä saaristoarkkitehtuuriin, mitä kautta ehdotus kytkeytyy tontin merelliseen sijaintiin ainakin mielikuvatasolla.

Students of architecture develop ideas for renovation and updating of suburban apartment building

In the autumn of 2022, a competition was organised for students of architecture to provide ideas for the renovation of an apartment building. The students from the Unit of Architecture at the University of Tampere were tasked with producing a renovation plan of a high architectural standard for the refurbishment and updating of apartment buildings of residential housing company Rastilankallio in the Meri-Rastila area of Helsinki.

In their comments, the jury paid attention to the architectural quality of the entries and on the entity created by the buildings and the outdoor areas. They also reviewed the functionality as well as the structural and energy solutions of the entries.

The Jury found the overall standard of the entries to be good. However, the use of materi-

als was very limited for the additional storeys and the facades, and the opportunities offered by facade materials would have warranted a more detailed analysis. For example, additional storeys were mainly implemented with wooden structures and in many cases with also just a wooden exterior solution.

The objective of the competition, which is organised every year, is to produce versatile and feasible ideas that are of a high standard for projects carried out on suburban apartment buildings built in the 1960s–1980s to develop their functionality, carry out energy repairs on facades, provide lifts and build additional storeys. The competition has been organised since 2002 and this was the 15th time.

More information about the competition can be found:

<https://julkisivuyhdistys.fi/uutishuone/ajankohtaista/kerrostalon-korjauksen-ideakilpailu-2022-ratkennut/>

Competition for architecture students in renovation and updating of suburban buildings